

Studies en documenten: nr. 36
December 2008

Studie over de eerste halfjaarlijkse financiële verslagen opgesteld met toepassing van IAS 34

BELANGRIJKSTE VASTSTELLINGEN

Algemene vaststellingen

- 96% van de vennootschappen heeft zijn **halfjaarresultaten uiterlijk eind augustus openbaar gemaakt**. 8% slaagde er in om dit voor einde juli te doen.
- Bijna **de helft** van al de vennootschappen voldoet op al de **onderzochte punten**¹ aan de vereisten van **IAS 34**. In 42% van de gevallen voldoen de overige vennootschappen slechts op één van de onderzochte punten niet aan de vereisten van IAS 34. 18% van alle vennootschappen vermeldt niet dat het tussentijds financieel verslag in overeenstemming is met IAS 34.

Vaststellingen m.b.t. de tussentijdse financiële verslagen die vermelden dat ze in overeenstemming zijn met IAS 34

- Op niveau van de **kasstroomtabel** en **het overzicht van de vermogensmutaties** werden er conformiteitsgebreken vastgesteld bij respectievelijk bijna 10% en 20% van de vennootschappen.
- Bijna 25% van de vennootschappen zou meer aandacht moeten besteden aan de **posten die ongebruikelijk zijn wegens hun aard, omvang of frequentie**.
- In verband met de **informatie over bedrijfscombinaties** is er bij veel betrokken vennootschappen nog ruimte voor verbetering.

Andere vaststellingen

- Slechts 55% van de vennootschappen geeft zoals vereist een beschrijving van de voornaamste **risico's en onzekerheden voor de resterende maanden** van het boekjaar in het tussentijds jaarverslag.
- 71% van de vennootschappen nam de vereiste **verklaring van verantwoordelijke personen** op.
- De **informatie over de externe controle** van de verkorte financiële overzichten wordt door meer dan 90% van de vennootschappen op een correcte manier gebracht.
- 80% van alle vennootschappen geeft op vrijwillige basis **vooruitzichten**.

Taalgebruik

- Ongeveer 5% van de Belgische vennootschappen maakt zijn halfjaarlijks financieel verslag geheel of gedeeltelijk enkel in het **Engels** openbaar. Deze werkwijze voldoet niet aan de wettelijke vereisten.

¹ Abstractie makend van de informatie die moet worden gegeven over bedrijfscombinaties en over posten die ongebruikelijk zijn wegens hun aard, omvang of frequentie.

INHOUDSOPGAVE

STUDIE OVER DE EERSTE HALFJAARLIJKSE FINANCIËLE VERSLAGEN OPGESTELD MET TOEPASSING VAN IAS 34	1
1. ALGEMEEN	4
1.1. Context van de studie	4
1.2. Reikwijdte van de studie	4
2. TIMING VAN DE OPENBAARMAKING VAN DE RESULTATEN EN VAN DE HALFJAARLIJKSE FINANCIËLE VERSLAGEN	4
2.1. Openbaarmaking van de resultaten	5
2.2. Tussentijdse financiële verslagen opgesteld in overeenstemming met IAS 34 en timing van de openbaarmaking	6
2.3. Volume van het halfjaarlijks financieel verslag	7
2.4. Vennootschappen die geen melding maken van de conformiteit met IAS 34	7
3. DE INHOUD VAN DE HALFJAARLIJKSE FINANCIËLE VERSLAGEN BIJ DE VENNOOTSCHAPPEN DIE MELDING MAKEN VAN DE OVEREENSTEMMING MET IAS 34	8
3.1. De financiële staten	8
3.2. De toelichtingen	9
3.2.1. Informatie over ongebruikelijke elementen	9
3.2.2. Segmentinformatie	9
3.2.3. Informatie over bedrijfscombinaties die plaats hadden tijdens het halfjaar	10
3.2.4. Informatie over bedrijfscombinaties die plaatsvonden na het eerste halfjaar	12
3.2.5. Andere toelichtingen	13
4. DE OVEREENSTEMMING VAN DE HALFJAARLIJKSE FINANCIËLE VERSLAGEN MET DE BEPALINGEN VAN HET KONINKLIJK BESLUIT VAN 14 NOVEMBER 2007	14
4.1. De inhoud van het tussentijds jaarverslag	14

4.1.1. Een opsomming van de belangrijkste gebeurtenissen	14
4.1.2. Een beschrijving van de voornaamste risico's en onzekerheden voor de resterende maanden van het boekjaar.	14
4.1.3. Belangrijkste transacties met verbonden partijen en het effect daarvan op de verkorte financiële overzichten	14
4.1.4. De afzonderlijke voorstelling van de onderdelen van het halfjaarlijks financieel verslag	15
4.2. De verklaring van de verantwoordelijke personen	15
4.3. De externe controle	15
4.4. De vermelding dat het om gereguleerde informatie gaat	16
4.5. Taalgebruik	16
5. VOORUITZICHTEN	17
6. BESLUIT	18
7. BIJLAGE : LIJST VAN REEDS GEPUBLICEEERDE STUDIES	20

1. Algemeen

1.1. Context van de studie

De verplichtingen van beursgenoteerde vennootschappen werden geactualiseerd door het koninklijk besluit van 14 november 2007² ingevolge de omzetting van een Europese Richtlijn³. Belangrijke wijzigingen in deze context waren o.m. de vervanging van het halfjaarlijks communiqué door een uitgebreider halfjaarlijks financieel verslag, dat verkorte financiële overzichten (opgesteld overeenkomstig IAS 34 *Tussentijdse financiële verslaggeving*⁴), een tussentijds jaarverslag, een verklaring van verantwoordelijke personen en informatie over de externe controle dient te bevatten. Het halfjaarlijks financieel verslag moet ook binnen de 2 maanden na het afsluiten van het eerste halfjaar worden openbaar gemaakt terwijl de vennootschappen voorheen over 3 maanden beschikten om hun halfjaarlijks communiqué te publiceren.

Concreet betekent dit dus een belangrijke uitbreiding van de openbaar te maken informatie en dit binnen een merkkelijk kortere termijn. Het doel van deze studie is om na te gaan in welke mate de beursgenoteerde vennootschappen hun (nieuwe) verplichtingen naleefden.

1.2. Reikwijdte van de studie

Deze studie heeft betrekking op EU-emittenten genoteerd op een gereguleerde markt die België als lidstaat van herkomst hebben, wiens eerste 6 maanden van het boekjaar afsloten per 30 juni 2008 en die hun geconsolideerde en/of niet-geconsolideerde jaarrekening moesten opstellen volgens de IFRSs⁵. De bestudeerde populatie bestaat uit 113 vennootschappen.

Bij 73% van de bestudeerde vennootschappen zijn de aandelen genoteerd op de continumarkt van Euronext Brussels en bij 24% op de fixing markt, terwijl 3% van de vennootschappen enkel genoteerde obligaties heeft of in een andere EU-lidstaat is genoteerd. 16% van de bestudeerde vennootschappen maakt deel uit van de BEL 20.

2. Timing van de openbaarmaking van de resultaten en van de halfjaarlijkse financiële verslagen

Het halfjaarlijks financieel verslag over de eerste zes maanden van het boekjaar moet zo spoedig mogelijk en uiterlijk binnen twee maanden na afloop van de verslagperiode worden openbaar gemaakt.

² Koninklijk besluit betreffende de verplichtingen van emittenten van financiële instrumenten die zijn toegelaten tot de verhandeling op een gereguleerde markt.

³ Richtlijn 2004/109/EG van het Europees Parlement en de Raad van 15 december 2004 betreffende de transparantievereisten die gelden voor informatie over uitgevende instellingen waarvan effecten tot de verhandeling op een gereguleerde markt zijn toegelaten en tot wijziging van Richtlijn 2001/34/EG. Deze richtlijn werd aangevuld met een uitvoeringsrichtlijn, m.n. richtlijn 2007/14/EG van de Commissie van 8 maart 2007 tot vaststelling van concrete uitvoeringsvoorschriften van een aantal bepalingen van Richtlijn 2004/109/EG betreffende de transparantievereisten die gelden voor informatie over uitgevende instellingen waarvan effecten tot de handel op een gereguleerde markt zijn toegelaten.

⁴ Voor emittenten die geconsolideerde jaarrekeningen moeten opstellen of de enkelvoudige jaarrekeningen volgens de IAS/IFRS opstellen.

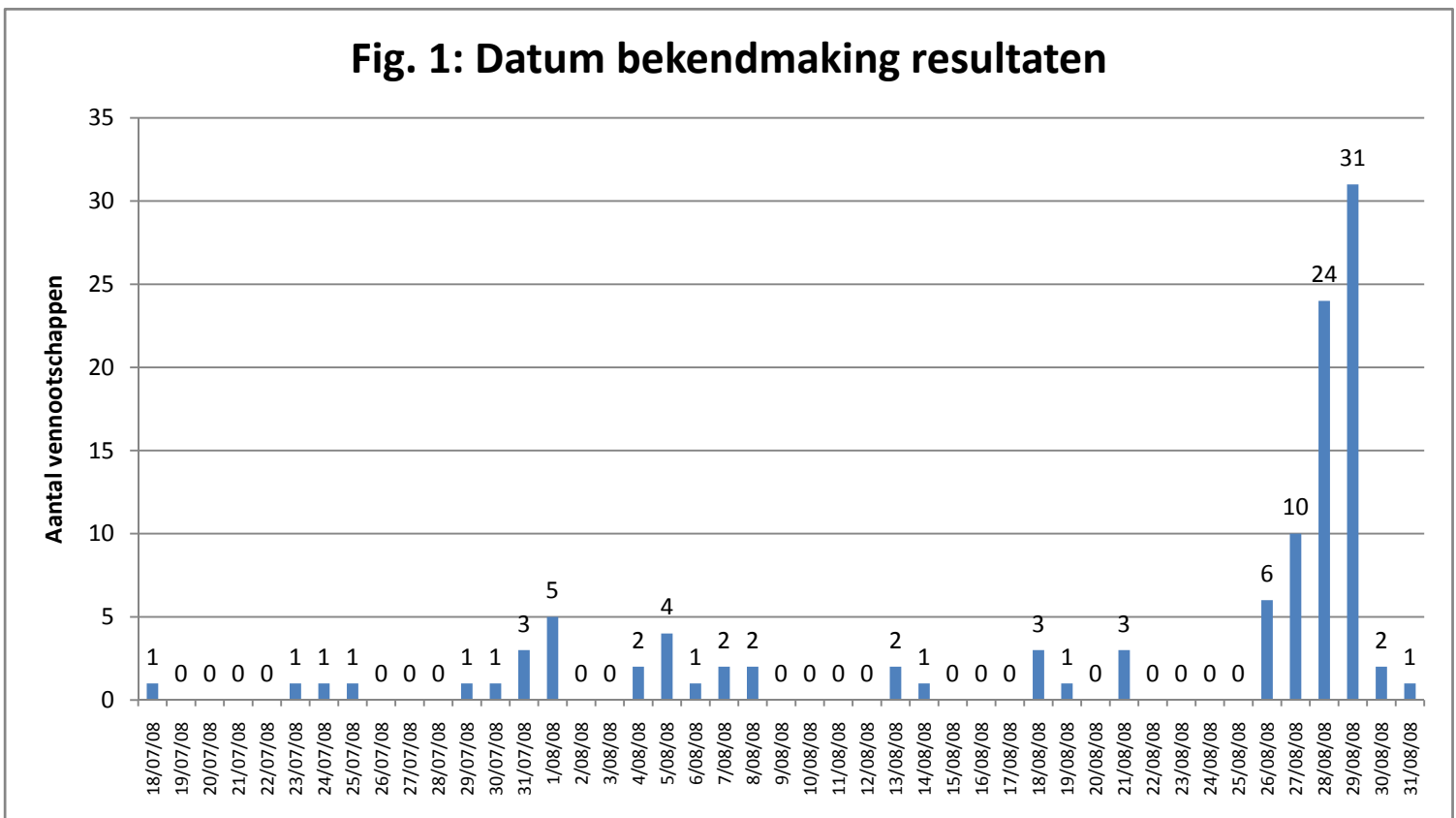
⁵ Zijn aldus niet begrepen in deze studie: vastgoed- en maritieme certificaten, vennootschappen voor beleggingen in schuldvorderingen, vennootschappen die enkel statutaire jaarrekeningen moeten publiceren zonder toepassing van de IFRS en vennootschappen die hun halfjaar afsloten op een andere datum dan 30 juni 2008 en vennootschappen uit derde landen.

In sectie 2.1 (van de studie) wordt voor alle bestudeerde vennootschappen nagegaan wanneer ze met hun halfjaarresultaten naar buiten zijn gekomen. Dit gedeelte van de studie heeft dus betrekking op 113 vennootschappen.

In sectie 2.2 (van de studie) wordt enkel voor de vennootschappen die vermelden dat hun halfjaarlijks financieel verslag is opgesteld in overeenstemming met IAS 34, een verplichte vermelding, nagegaan wanneer ze hun halfjaarlijks financieel verslag hebben openbaar gemaakt. Sectie 2.2 (van de studie) heeft betrekking op 93 vennootschappen.

2.1. Openbaarmaking van de resultaten

Figuur 1 geeft weer wanneer de 113 bestudeerde vennootschappen hun resultaten openbaar maakten. Alle vormen van openbaarmaking worden in dit gedeelte in acht genomen⁶. 8% van de vennootschappen slaagde erin om reeds in juli met zijn resultaten naar buiten te komen. 17% deed dit in de eerste helft van augustus en 71% in de tweede helft van augustus, waarbij we een concentratie zien tijdens de laatste dagen van augustus. Maar liefst 65% van de vennootschappen maakte zijn resultaten tijdens de laatste 6 dagen van augustus openbaar. Bijna 4% van de vennootschappen kwam na einde augustus met zijn resultaten naar buiten.



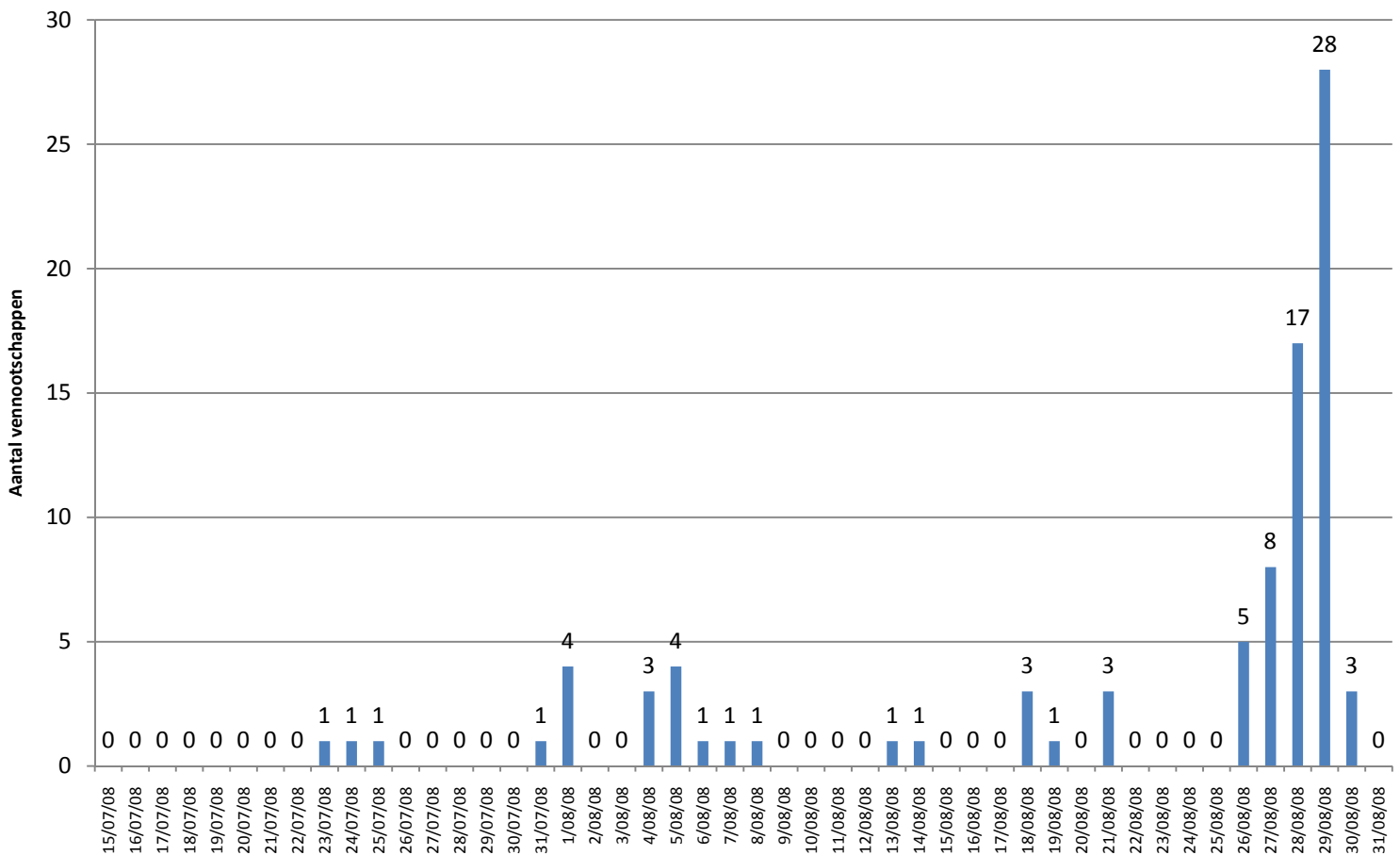
⁶ Dit betekent dat er rekening wordt gehouden met het document waarin de vennootschap voor het eerst haar halfjaarresultaten openbaar maakte. Wanneer een vennootschap bv. een communiqué met de halfjaarresultaten openbaar heeft gemaakt enige tijd voor de openbaarmaking van haar volledig halfjaarlijks financieel verslag, is het de datum van het communiqué waarmee in dit gedeelte rekening wordt gehouden.

2.2. Tussentijdse financiële verslagen opgesteld in overeenstemming met IAS 34 en timing van de openbaarmaking

Wanneer een vennootschap een geconsolideerde jaarrekening moet opstellen⁷ of de enkelvoudige jaarrekening overeenkomstig de internationale standaarden voor jaarrekeningen opstelt⁸, moeten de verkorte financiële overzichten worden opgesteld overeenkomstig IAS 34 *Tussentijdse financiële verslaggeving*. Indien het tussentijds financieel verslag van een entiteit in overeenstemming is met IAS 34, moet dit feit volgens deze standaard worden vermeld.

Ongeveer 4/5 van de ondernemingen (93 van de 113 vennootschappen) maakte een tussentijds financieel verslag openbaar waarin ze duidelijk vermelden dat het in overeenstemming is met IAS 34.

Fig. 2: Datum bekendmaking verslag IAS 34



Figuur 2 geeft weer wanneer deze 93 vennootschappen hun halfjaarlijks financieel verslag

⁷ Vennootschappen genoteerd op een gereglementeerde markt moeten hun geconsolideerde jaarrekening opstellen met toepassing van de internationale standaarden voor jaarrekeningen (IFRS).

⁸ Dit is bijvoorbeeld verplicht voor de vastgoedbevaks.

openbaar maakten. 4% van de vennootschappen slaagde erin om reeds in juli hiermee naar buiten te komen. 17% deed dit in de eerste helft van augustus en 73% in de tweede helft van augustus, waarbij we een concentratie zien in de laatste 6 dagen van augustus. Maar liefst 66% van de vennootschappen maakte dan haar verslag openbaar. 5% van de vennootschappen kwam na einde augustus met het IAS 34-verslag naar buiten, dus na de voorgeschreven publicatietermijn. De meerderheid van de laatkomers zijn genoteerd op de fixing markt.

Bijna 10% van de vennootschappen opteerde ervoor om hun resultaten via een communiqué openbaar te maken vóór de verspreiding van hun volledig halfjaarlijks financieel verslag opgesteld met toepassing van IAS 34.

Er werd ook nagegaan hoe de vennootschappen hun tussentijds financieel verslag hebben openbaar gemaakt. Iets meer dan de helft van de vennootschappen deed dit in zijn geheel en ongewijzigd, terwijl de overige vennootschappen enkel een bericht aan de media stuurden waarin wordt vermeld op welke website de informatie beschikbaar is. Beide methodes zijn toegestaan.

2.3. Volume van het halfjaarlijks financieel verslag

Gemiddeld genomen is de lengte van een halfjaarlijks financieel verslag van een vennootschap die vermeldt dat ze IAS 34 toepast 20 bladzijden, maar er zijn zeer grote verschillen tussen de vennootschappen onderling. Bij de BEL 20-vennootschappen is de gemiddelde lengte 33 bladzijden. Bij deze vennootschappen is het langste verslag b.v. 129 bladzijden en het kortste verslag 14 bladzijden.

Van de vennootschappen die vermelden dat ze IAS 34 hebben toegepast, publiceert ongeveer 70% nog een afzonderlijk communiqué waarin de informatie bondiger wordt weergegeven. De gemiddelde lengte van dergelijk communiqué bedraagt 7 bladzijden. Bij de BEL20-vennootschappen bedraagt de gemiddelde lengte 10 bladzijden.

2.4. Vennootschappen die geen melding maken van de conformiteit met IAS 34

Zowat 18% van de vennootschappen (20 van de 113 vennootschappen) vermeldde in het tussentijds financieel verslag niet dat het in overeenstemming is met IAS 34. Zowel bij de vennootschappen genoteerd op de continumarkt als op de fixingmarkt gaat het telkens om ongeveer 18% van de op die markt genoteerde vennootschappen.

Bij de BEL 20-vennootschappen is er één vennootschap die niet uitdrukkelijk vermeldt dat ze IAS 34 heeft toegepast. Deze vennootschap vermeldt wel dat haar tussentijdse, geconsolideerde jaarrekening werd opgesteld volgens de International Financial Reporting Standards (IFRS), maar dit is eigenlijk onvoldoende aangezien IAS 34.19 bepaalt : "Indien het tussentijds financieel verslag van een entiteit in overeenstemming is met deze standaard, moet dit feit worden vermeld."

Verder onderzoek leert dat bij diegenen die geen melding maken van de overeenstemming met IAS 34 het in de meerderheid van de gevallen niet om een vergetelheid gaat, maar dat de openbaar gemaakte informatie in meer of mindere mate niet overeenstemt met de vereisten van IAS 34. Opvallend is bijvoorbeeld dat door geen van deze vennootschappen een overzicht van de vermogensmutaties wordt gegeven dat voldoet aan IAS 34.

3. De inhoud van de halfjaarlijkse financiële verslagen bij de vennootschappen die melding maken van de overeenstemming met IAS 34

Bij bijna de helft van de 113 onderzochte vennootschappen⁹ voldoet het halfjaarlijks financieel verslag op al de onderzochte punten¹⁰ aan de vereisten van IAS 34. De mate waarin de overige vennootschappen niet voldoen aan de vereisten van IAS 34 verschilt sterk van vennootschap tot vennootschap. In 42% van de gevallen voldoen de overige vennootschappen slechts op één van de onderzochte punten niet aan de vereisten van IAS 34.

Bijna 60% van de 93 halfjaarlijkse financiële verslagen die vermelden dat ze in overeenstemming zijn met IAS 34 voldoen op al de onderzochte punten¹⁰ aan de vereisten van IAS 34. Ongeveer 40% van de halfjaarlijkse verslagen die vermelden dat ze in overeenstemming zijn met IAS 34 voldoen dus op één of meerdere onderzochte punten¹⁰ niet aan de vereisten van IAS 34. De mate waarin deze vennootschappen niet voldoen aan de vereisten van IAS 34 verschilt sterk van vennootschap tot vennootschap. 64% van deze vennootschappen voldoet op 1 van de 12 onderzochte punten¹⁰ niet aan IAS 34, 18% voldoet op 2 punten niet, 13% op 3 punten en 5% op 5 punten. Het vervolg van sectie 3 (van deze studie) gaat verder in op de conformiteitsgebreken.

Het vervolg van sectie 3 (van de studie) beperkt zich tot de 93 vennootschappen die vermelden dat ze IAS 34 hebben toegepast.

3.1. De financiële staten

IAS 34 laat de ondernemingen de keuze tussen de publicatie van een volledige tussentijdse jaarrekening, waarbij de op te nemen informatie overeenstemt met diegene die in een gewone jaarrekening moet worden opgenomen, of een verkorte tussentijdse jaarrekening. Geen enkele onderneming heeft gekozen voor de publicatie van een volledige tussentijdse jaarrekening.

Zoals te verwachten bevat de verkorte tussentijdse jaarrekening van zo goed als alle vennootschappen een balans en een winst- en verliesrekening in overeenstemming met IAS 34.

Iets meer dan 10% van de vennootschappen neemt een (verkorte) winst- en verliesrekening op voor zowel het tweede kwartaal van 2008 als voor het volledige eerste halfjaar, evenals cijfers voor de vergelijkbare tussentijdse perioden van het vorige boekjaar. Dergelijke voorstelling is volgens IAS 34 verplicht voor vennootschappen die voor het eerste kwartaal van het boekjaar een verkorte tussentijdse jaarrekening in overeenstemming met IAS 34 hebben openbaar gemaakt. Al de vennootschappen die in dat geval waren, hebben deze verplichting nageleefd.

Op enkele vennootschappen na vermelden alle vennootschappen de gewone en verwaterde winst per aandeel zoals vereist door IAS 34.

⁹ Het gaat hier zowel om de vennootschappen die vermelden dat hun halfjaarlijks financieel verslag in overeenstemming is met IAS 34 als om de vennootschappen die dit niet vermelden.

¹⁰ Hierbij werd abstractie gemaakt van de informatie die moet worden gegeven over bedrijfscombinaties en over posten die ongebruikelijk zijn wegens hun aard, omvang of frequentie.

Er werd geen rekening gehouden met de informatie die moet worden verstrekt over bedrijfscombinaties omdat het soms niet duidelijk is of vennootschappen de informatie niet hebben opgenomen omdat ze oordeelden dat ze niet materieel was. Er werd geen rekening gehouden met de informatie die moet worden verstrekt over posten die ongebruikelijk zijn wegens hun aard, omvang of frequentie omdat de beoordeling dat informatie onvoldoende duidelijk is in sommige gevallen enigszins subjectief is.

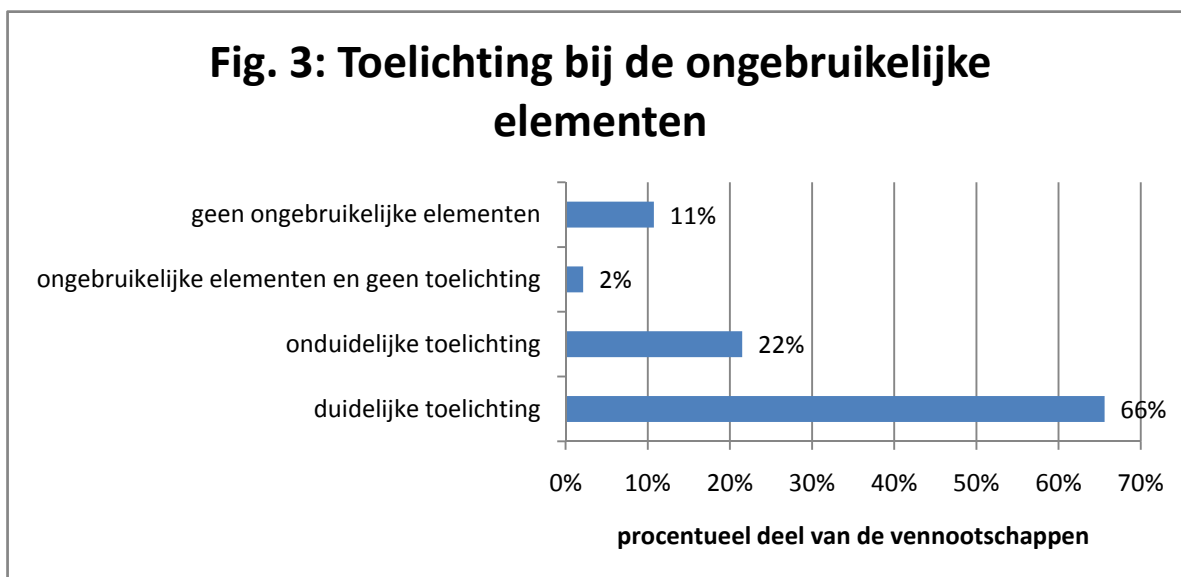
Volgens IAS 34 moet er een overzicht van de vermogensmutaties cumulatief voor het eerste halfjaar worden gegeven, met een vergelijkend overzicht voor dezelfde periode van het voorgaande boekjaar. In ongeveer 80% van de verkorte tussentijdse jaarrekeningen vinden we deze informatie terug. Een frequent voorkomend conformiteitsgebrek bij de overige verkorte tussentijdse jaarrekeningen is dat er wordt vergeleken met het volledige boekjaar 2007 i.p.v. met het eerste halfjaar 2007. In enkele gevallen ontbreken de vergelijkende cijfers.

Wat het kasstroomoverzicht betreft werden er conformiteitsgebreken vastgesteld bij bijna 1/10 van de vennootschappen. Die gebreken hebben o.m. te maken met de vergelijkbare informatie die niet voor de correcte periode wordt verstrekt. Volgens IAS 34 moet het kasstroomoverzicht voor het eerste halfjaar van het lopende boekjaar worden gegeven, met een vergelijkend overzicht voor de vergelijkbare periode van het voorgaande boekjaar.

3.2. De toelichtingen

3.2.1. Informatie over ongebruikelijke elementen

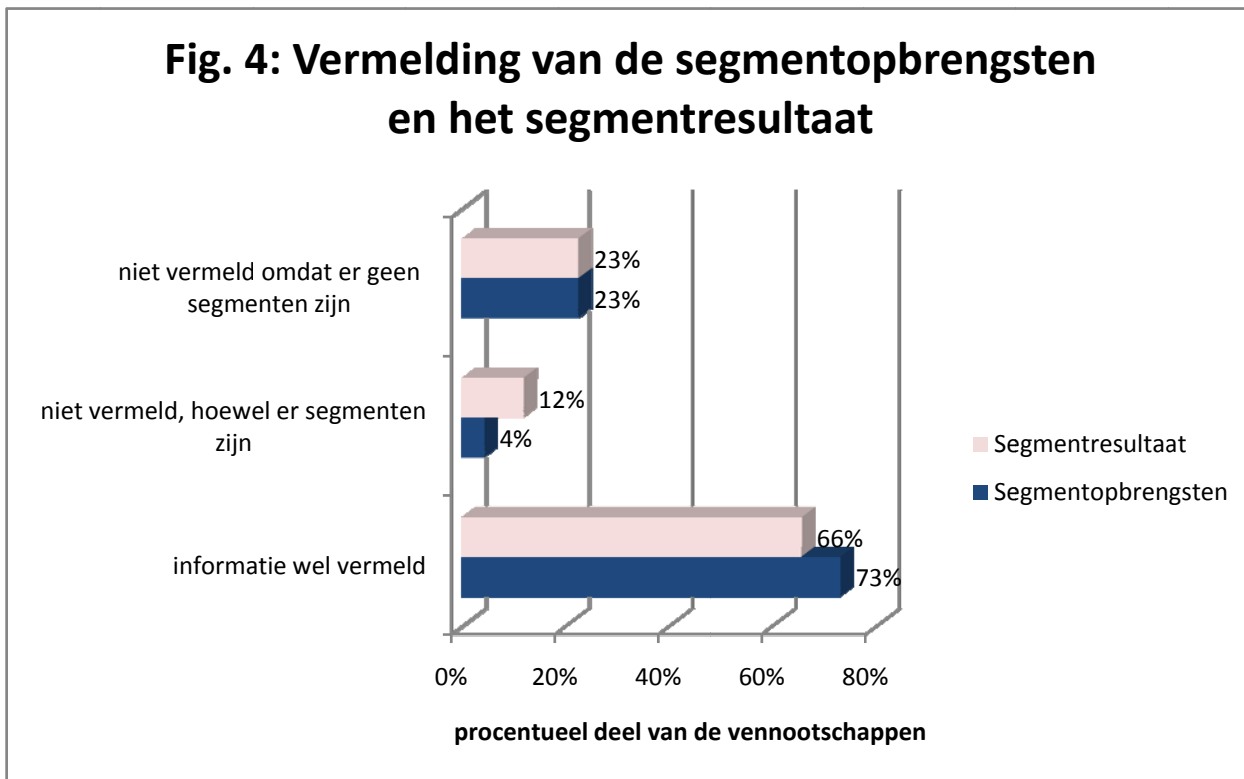
Een vennootschap moet, indien deze informatie materieel is en niet elders in het tussentijds financieel verslag is vermeld, de *aard* en het *bedrag* van posten die een invloed hebben op activa, verplichtingen, eigen vermogen, nettoresultaat of kasstromen die ongebruikelijk zijn wegens hun aard, omvang of frequentie vermelden in de toelichting. Ongeveer 65% van de vennootschappen neemt deze informatie op, terwijl ongeveer 11% vermeldt dat er geen ongebruikelijke elementen zijn. Bij zowat 22% van de vennootschappen wordt er hierover wel informatie gegeven, maar is ze niet voldoende duidelijk terwijl er bij 2% van de ondernemingen ongebruikelijke elementen zijn en er niet de nodige informatie wordt gegeven. Er is hier dus nog een duidelijke marge voor verbetering, temeer daar het hier om erg belangrijke informatie gaat voor beleggers om een goed begrip te krijgen van de financiële situatie van een onderneming.



3.2.2. Segmentinformatie

Het halfjaarlijks financieel verslag moet ook segmentinformatie bevatten (indien de vennootschap overeenkomstig de IFRS ook segmentinformatie moet opnemen in haar jaarrekening). Afhankelijk

van het feit of een vennootschap IAS 14 *Gesegmenteerde informatie* nog toepaste of reeds de nieuwe norm IFRS 8 *Operationele segmenten* toepaste, diende verschillende informatie te worden opgenomen. Vandaar dat er in het kader van deze studie enkel werd nagegaan of de opbrengsten per segment werden vermeld en het segmentresultaat, elementen die door beide normen zijn voorzien.



Het overgrote deel van de vennootschappen die segmenten hebben, vermeldt de segmentopbrengsten. Wat wel opvalt is dat 12% van de vennootschappen wel segmenten heeft maar geen segmentresultaat vermeldt en dat 4% van de vennootschappen geen segmentopbrengsten vermeldt, ook al hebben ze segmenten. Het gaat hier om informatie die door beleggers over het algemeen als erg belangrijk wordt beschouwd en het is dan ook van belang dat de betrokken vennootschappen de nodige stappen ondernemen opdat deze informatie in 2009 wel zou worden verstrekt. Daarnaast blijkt dat meer dan 1/5 van de vennootschappen geen segmenten heeft.

3.2.3. Informatie over bedrijfscombinaties die plaats hadden tijdens het halfjaar

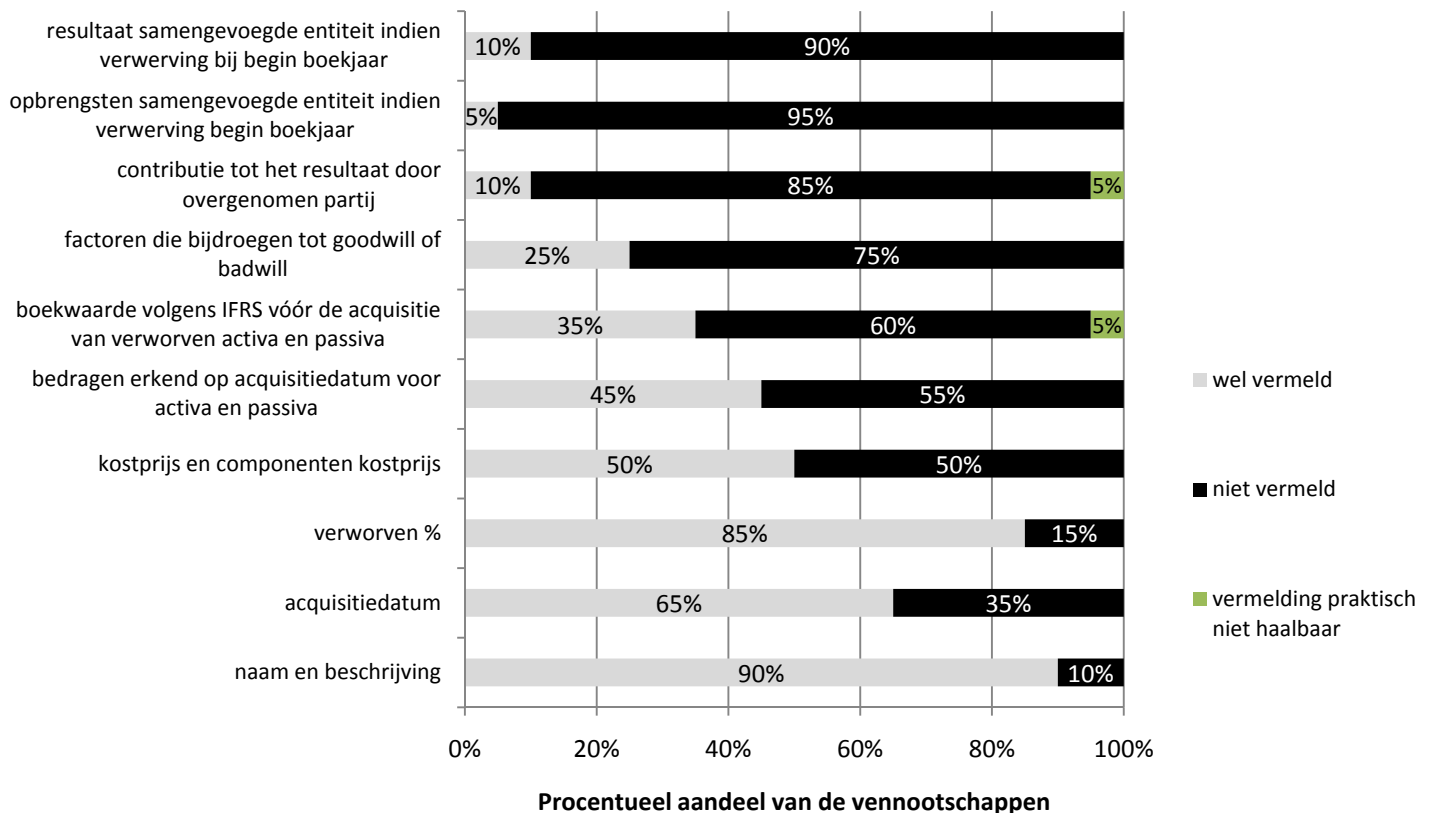
Volgens IAS 34 moet eveneens informatie worden gegeven over bedrijfscombinaties die zich hebben voorgedaan tijdens de tussentijdse periode. Bij ongeveer 1/5 van de vennootschappen die melding maken van de toepassing van IAS 34 waren er bedrijfscombinaties tijdens het eerste halfjaar van 2008. In het kader van deze studie werd nagegaan of de volgende vereiste informatie werd verschaft door deze vennootschappen:

- de **namen en beschrijvingen** van de samengevoegde **entiteiten** of bedrijfsactiviteiten;
- de **overnamedatum**;
- het **percentage** van de verworven eigenvermogensinstrumenten met stemrecht;
- de **kostprijs van de bedrijfscombinatie** en een beschrijving van de componenten van die

- kostprijs, met inbegrip van enige direct aan de bedrijfscombinatie toerekenbare kosten.
- de bedragen die op de overnamedatum voor elke categorie van **activa, verplichtingen** en voorwaardelijke verplichtingen van de **overgenomen partij** zijn opgenomen en, tenzij informatieverschaffing praktisch niet haalbaar zou zijn, de boekwaarde van elke van deze categorieën, bepaald overeenkomstig de IFRSs vlak vóór de bedrijfscombinatie. Indien dergelijke informatieverschaffing praktisch niet haalbaar zou zijn, dient dit feit te worden vermeld, samen met een verklaring waarom dit het geval is;
 - een beschrijving van de **factoren die bijgedragen** hebben aan een kostprijs die resulteert in de opname van **goodwill** of een beschrijving van de aard van de "**badwill**" die in de winst- en verliesrekening is opgenomen;
 - het bedrag van de **winst** van de overgenomen partij die of het **verlies** van de **overgenomen partij** dat **sinds de overnamedatum** in de winst- en verliesrekening van de overnemende partij over de periode is opgenomen, tenzij informatieverschaffing praktisch niet haalbaar zou zijn. Indien dergelijke informatieverschaffing praktisch niet haalbaar zou zijn, dient dit te worden vermeld, samen met een verklaring waarom dit het geval is;
 - de opbrengst en de **winst of het verlies** van de **samengevoegde entiteit** over de periode alsof de overnamedatum voor alle bedrijfscombinaties die gedurende de periode tot stand zijn gekomen, het begin van die periode was tenzij een dergelijke informatieverschaffing praktisch niet haalbaar zou zijn.

Uit figuur 5 blijkt duidelijk dat de rapportering op dit gebied nog sterk voor verbetering vatbaar is.

Fig. 5: Informatie over bedrijfscombinaties die plaatsvonden tijdens het eerste semester



Voor sommige bedrijfscombinaties kan de vraag worden gesteld of ze wel materieel zijn en of de informatie niet ontbreekt om die reden. Maar zelfs als men enkel kijkt naar de duidelijk materiële bedrijfscombinaties, dan nog zijn er heel wat vennootschappen waar informatie ontbreekt. Enkele bedrijfscombinaties vonden plaats kort voor het einde van het halfjaar. Mogelijk heeft dit sommige vennootschappen parten gespeeld voor een deel van de te verstrekken informatie. Alleszins zijn er betrekkelijk weinig vennootschappen die vermelden dat het praktisch niet haalbaar was om bepaalde informatie te vermelden, in de gevallen waar deze uitzondering voorzien is door de IFRS.

3.2.4. Informatie over bedrijfscombinaties die plaatsvonden na het eerste halfjaar

Voor bedrijfscombinaties die na de balansdatum tot stand zijn gekomen maar alvorens de tussentijdse jaarrekening werd goedgekeurd voor openbaarmaking moet dezelfde informatie worden gegeven als voor de bedrijfscombinaties die tijdens het halfjaar plaatsvonden, tenzij dergelijke informatieverschaffing praktisch niet haalbaar zou zijn. Indien om het even welk gedeelte van deze informatie niet kan worden verstrekt, dient dit feit te worden vermeld, samen met een verklaring waarom dit het geval is.

Slechts bij 14% van de vennootschappen die verklaarden dat hun tussentijds financieel verslag in overeenstemming is met IAS 34 kwamen er bedrijfscombinaties voor in deze periode.

De naam en de beschrijving van de verworven onderneming(en) worden door alle vennootschappen vermeld. De datum van verwerving en het verworven percentage ontbreken bij 23% van de vennootschappen. De kostprijs van de verworven onderneming(en) ontbreekt in bijna de helft van de gevallen.

De volgende elementen werden door geen enkele vennootschap vermeld: de bedragen erkend op acquisitiedatum voor categorieën van activa en passiva, de boekwaarde van elke van deze categorieën, bepaald overeenkomstig de IFRSs vlak vóór de bedrijfscombinatie en de factoren die bijdroegen tot de goodwill of de "badwill".

Rekening houdend met het feit dat het halfjaarlijks financieel verslag binnen de twee maanden na het afsluiten van het halfjaar moet worden gepubliceerd is het op zich niet verwonderlijk dat sommige gedetailleerde informatie nog niet kan worden verschaft. Maar wanneer de informatieverschaffing praktisch niet haalbaar is, dient dit feit te worden vermeld, samen met een verklaring waarom dit het geval is. En deze informatie werd quasi niet teruggevonden.

3.2.5. Andere toelichtingen

- Overeenkomstig IAS 34 moeten de tussentijdse financiële overzichten een verklaring bevatten dat dezelfde **grondslagen voor financiële verslaggeving** en berekeningsmethoden zijn gehanteerd als in de recentste jaarrekening of, indien deze grondslagen of methoden gewijzigd zijn, een beschrijving van de aard en het effect van de wijziging. In ongeveer 92% van de tussentijdse overzichten werd deze informatie verstrekt.
- **Uitgiften, terugkopen en terugbetalingen van obligaties en aandelen** (en vergelijkbare effecten) moeten worden vermeld wanneer ze materieel zijn. Bij 72% van de vennootschappen vinden we deze informatie ook effectief terug terwijl bij 22% van de vennootschappen deze informatie niet is opgenomen omdat, voor zover kon worden nagegaan, dergelijke verrichtingen niet voorkwamen. Bij 6% van de vennootschappen kwamen dergelijke verrichtingen voor, maar werd er geen informatie over gegeven of oordeelde de vennootschap dat ze er geen informatie diende over te geven omdat ze onvoldoende materieel was.
- In het halfjaarlijks financieel verslag moet er ook informatie worden gegeven over **uitgekeerde dividenden** (totaal of per aandeel). Deze informatie werd teruggevonden bij 76% van de vennootschappen terwijl er bij ongeveer 20% van de vennootschappen geen dividend werd uitgekeerd. Bij 4% van de vennootschappen werd deze informatie niet teruggevonden niettegenstaande er een dividend werd uitgekeerd.
- In het halfjaarlijks financieel verslag moet eveneens informatie worden opgenomen over de **materiële gebeurtenissen na het einde van de tussentijdse periode** die niet werden weergegeven in de jaarrekening voor de tussentijdse periode. Bij bijna 45% van de vennootschappen vinden we deze informatie terug terwijl ongeveer 33% van de vennootschappen expliciet aangeeft dat er zich geen dergelijke gebeurtenissen hebben voorgedaan. Bij de overige vennootschappen werd hierover geen informatie teruggevonden.

4. De overeenstemming van de halfjaarlijkse financiële verslagen met de bepalingen van het koninklijk besluit van 14 november 2007

Dit deel van de studie heeft betrekking op alle 113 vennootschappen.

4.1. De inhoud van het tussentijds jaarverslag

4.1.1. Een opsomming van de belangrijkste gebeurtenissen

Volgens het koninklijk besluit van 14 november 2007 moet het tussentijds jaarverslag ten minste een opsomming bevatten van belangrijke gebeurtenissen die zich de eerste zes maanden van het boekjaar hebben voorgedaan en een vermelding van het effect daarvan op de verkorte financiële overzichten.

Iets meer dan 80% van de vennootschappen vermelden de belangrijke gebeurtenissen en het effect ervan op de verkorte financiële overzichten. Bijna 10% van de vennootschappen vermelden de belangrijke gebeurtenissen maar niet het effect ervan op de verkorte financiële overzichten. Ongeveer 10% vermeldt geen belangrijke gebeurtenissen. Bij een deel van deze vennootschappen is dit te verklaren door het feit dat er zich geen belangrijke gebeurtenissen hebben voorgedaan. Deze verplichting werd aldus vrij goed nageleefd.

Er werd ook nagegaan of de vennootschappen specifieke commentaar gaven naar aanleiding van de kredietcrisis. Bij de financiële instellingen werd hierover, zoals men kan verwachten, omstandige informatie gegeven. Bij ongeveer 11% van de andere ondernemingen werd hierover specifieke commentaar teruggevonden. De aard van de commentaren hangt nauw samen met het type activiteit van de onderneming en de daarmee samenhangende (potentiële) blootstelling aan deze crisis.

4.1.2. Een beschrijving van de voornaamste risico's en onzekerheden voor de resterende maanden van het boekjaar.

Het koninklijk besluit voorziet ook dat het tussentijds jaarverslag een beschrijving van de voornaamste risico's en onzekerheden voor de resterende maanden van het boekjaar moet bevatten. Deze informatie wordt maar verstrekt door ongeveer 55% van de ondernemingen.

4.1.3. Belangrijkste transacties met verbonden partijen en het effect daarvan op de verkorte financiële overzichten

Voor emittenten van aandelen moet het tussentijdse jaarverslag ook de belangrijkste transacties met verbonden partijen en het effect daarvan op de verkorte financiële overzichten vermelden.

Deze informatie werd bij ongeveer 40% van de emittenten teruggevonden. Enkele emittenten vermelden de belangrijkste transacties, maar niet hun effect, terwijl de meerderheid van de emittenten geen melding maakt van belangrijke transacties met verbonden partijen. Een mogelijke reden hiervoor is dat er geen dergelijke transacties zijn geweest. In dat geval zou het nuttig zijn om dit te vermelden.

4.1.4. De afzonderlijke voorstelling van de onderdelen van het halfjaarlijks financieel verslag

De CBFA is de mening toegedaan dat de verkorte financiële overzichten enerzijds en het tussentijds jaarverslag anderzijds afzonderlijk dienen te worden voorgesteld. Als er een externe controle gebeurt, heeft deze immers betrekking op de verkorte financiële overzichten. Opdat een belegger kan inschatten waarop de externe controle slaat, dienen de financiële overzichten en het tussentijds jaarverslag dan ook duidelijk van elkaar te kunnen worden onderscheiden. Eventuele verwijzingen tussen deze onderdelen moeten voldoende nauwkeurig zijn.

Er werd in het kader van deze studie nagegaan of de verkorte financiële overzichten een duidelijk te onderscheiden deel zijn. Bij iets meer dan 4/5 van de vennootschappen was dit het geval.

De vennootschappen moeten er ook op toezien dat ze alle vereiste informatie opnemen in het halfjaarlijks financieel verslag. In een aantal gevallen werd namelijk vastgesteld dat sommige informatie wel terug te vinden was in een perscommuniqué, maar niet, zoals vereist, in het halfjaarlijks financieel verslag.

4.2. De verklaring van de verantwoordelijke personen

Het halfjaarlijks financieel verslag moet een verklaring van de bij de emittent terzake verantwoordelijke personen bevatten, met duidelijke vermelding van naam en functie. Deze verklaring moet vermelden dat, voor zover hen bekend,

- a) de verkorte financiële overzichten, die zijn opgesteld overeenkomstig de toepasselijke standaarden voor jaarrekeningen, een getrouw beeld geven van het vermogen, van de financiële toestand en van de resultaten van de emittent en de in de consolidatie opgenomen ondernemingen,
- b) het tussentijdse jaarverslag een getrouw overzicht geeft van de belangrijke gebeurtenissen en de belangrijkste transacties met verbonden partijen die zich in de eerste zes maanden van het boekjaar hebben voorgedaan en het effect daarvan op de verkorte financiële overzichten, alsmede een beschrijving van de voornaamste risico's en onzekerheden voor de resterende maanden van het boekjaar.

Slechts 71% van de vennootschappen nam dergelijke verklaring op. 9% van de vennootschappen nam een verklaring op die qua inhoud niet voldeed aan de vereisten van het koninklijk besluit (bv. omdat de verklaring onvolledig was of omdat de terminologie gebruikt in de verklaring niet overeenstemde met de vereisten van het koninklijk besluit). 20% van de vennootschappen nam dergelijke verklaring niet op.

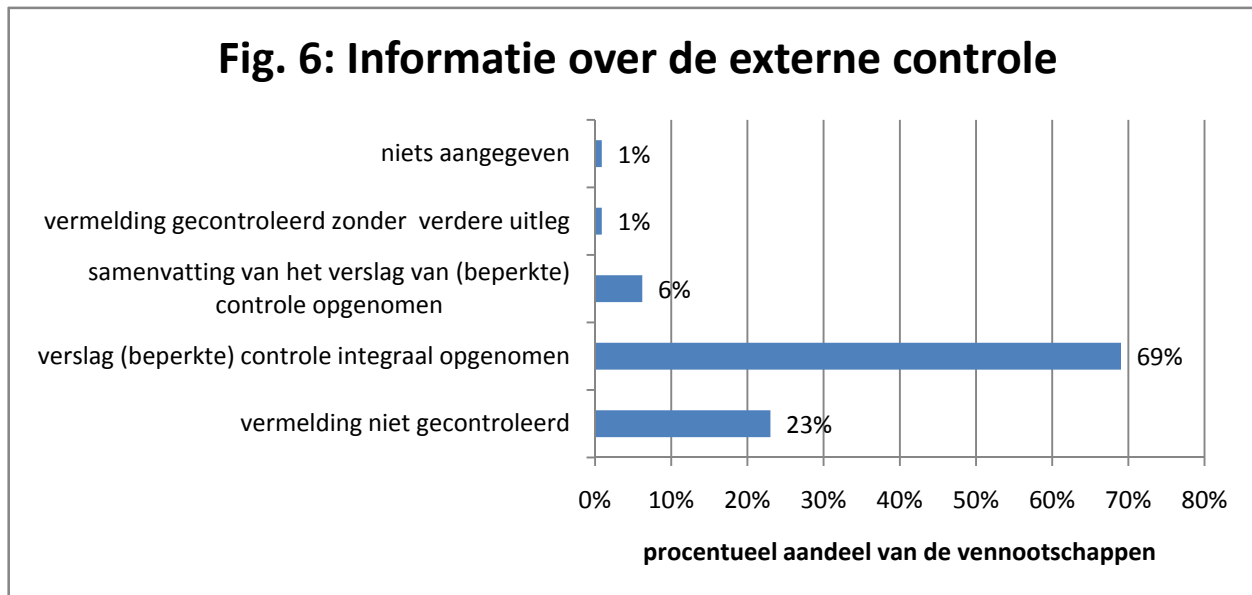
Dit is al een gevoelige verbetering in vergelijking met de driemaandelijke financiële verslagen die na het eerste kwartaal van 2008 werden gepubliceerd aangezien toen slechts 4 van de 10 emittenten dergelijke verklaring aflegden maar er blijft hier dus nog een aanzienlijke marge voor verbetering.

Van de vennootschappen die een verklaring opnamen zijn er 91% die, zoals vereist, de naam en de functie van de verantwoordelijke personen vermelden. Bij de overige vennootschappen ontbreken ofwel deze beide elementen ofwel één van de elementen.

4.3. De externe controle

Indien de verkorte financiële overzichten zijn gecontroleerd door de commissaris of door de met de

controle van de jaarrekeningen belaste persoon, moet zijn verslag onverkort worden opgenomen. Hetzelfde geldt in geval van een beperkte controle. Indien geen (beperkte) controle van de verkorte financiële overzichten heeft plaatsgevonden, dan moet dit door de emittent in zijn verslag worden vermeld.



Zoals blijkt uit bovenstaande figuur neemt 69% van de vennootschappen het verslag van (beperkte) controle integraal op en vermeldt 23% van de vennootschappen dat hun verkorte financiële overzichten niet werden gecontroleerd. Dit betekent dat 8% van de vennootschappen zich niet aan de bepalingen van het koninklijk besluit van 14 november 2007 heeft gehouden, door een samenvatting van het controleverslag op te nemen (6%) of door niets te vermelden (1%) of tenslotte door enkel te vermelden dat het om gecontroleerde informatie gaat (1%).

Bij de BEL 20-vennootschappen stellen we vast dat 72% van de vennootschappen een verslag van beperkte controle integraal heeft opgenomen en dat 22% vermeldt dat hun verkorte financiële overzichten niet werden gecontroleerd. Eén vennootschap heeft enkel een (eigen) samenvatting van het verslag van beperkte controle opgenomen.

4.4. De vermelding dat het om gereguleerde informatie gaat

Overeenkomstig artikel 36, §3 van het KB van 14 november 2007 moeten de emittenten gereguleerde informatie op zodanige wijze aan de media meedelen dat duidelijk wordt dat het om gereguleerde informatie gaat. Het resultaat is hier ongewoon laag: slechts ongeveer de helft van de vennootschappen vermeldt uitdrukkelijk dat het om gereguleerde informatie gaat.

4.5. Taalgebruik

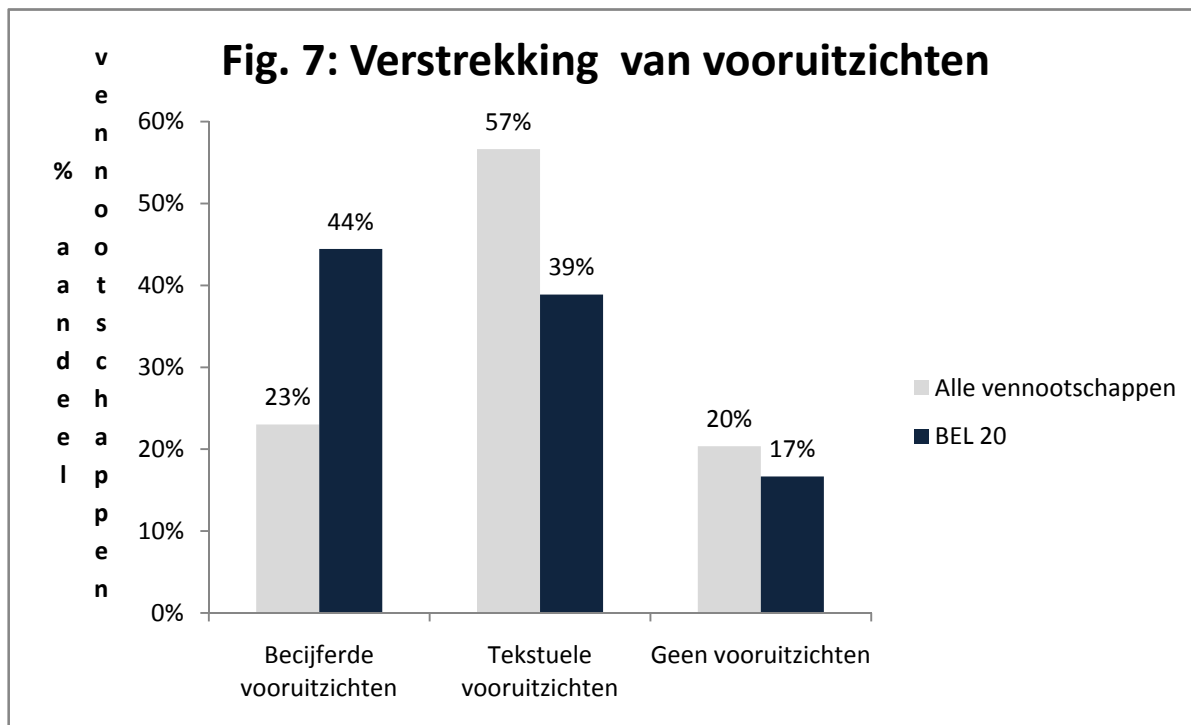
Emittenten van effecten die zijn toegelaten tot de verhandeling op een gereguleerde markt en waarvoor België lidstaat van herkomst is, moeten hun informatie openbaar maken in het Nederlands of het Frans, met naleving van de eventueel geldende Belgische rechtsregels, of als die regels niet van toepassing zijn, in het Nederlands, in het Frans of in een taal die gangbaar is in internationale financiële kringen (artikel 10, § 2, lid 3, van de wet van 2 augustus 2002).

Bijna 70% van de vennootschappen maakte een halfjaarlijks financieel verslag openbaar in het Nederlands of het Frans met daarnaast nog (een) vertaling(en) in het Engels en/of een andere landstaal. Bijna 25% van de vennootschappen maakte het enkel in het Nederlands of het Frans openbaar. De overige vennootschappen - allen Belgische vennootschappen - maakten hun halfjaarlijks financieel verslag geheel of gedeeltelijk enkel in het Engels openbaar. De Belgische vennootschappen die hun halfjaarlijks financieel verslag enkel in het Engels openbaar maken, hebben wel gezorgd voor een persbericht in een officiële taal dat evenwel het halfjaarlijks financieel verslag niet volledig herneemt. Deze werkwijze voldoet niet aan de wettelijke vereisten.

De Commissie heeft begrip voor het feit dat sommige vennootschappen, omwille van de tijd die nodig is voor de vertaling en met de bedoeling de markt zo snel mogelijk op de hoogte te brengen van belangrijke informatie, hun halfjaarlijks financieel verslag in eerste instantie in het Engels openbaar maken en de vertaling in het Nederlands en/of het Frans pas kort nadien.

5. Vooruitzichten

Vóór de inwerkingtreding van het koninklijk besluit van 14 november 2007 dienden de vennootschappen in de mate van het mogelijke vooruitzichten te geven terwijl dit nu niet meer het geval is. In de studie werd nagegaan of vennootschappen op vrijwillige basis vooruitzichten opnemen voor de rest van het boekjaar in het halfjaarlijks financieel verslag en om welk type vooruitzichten het gaat. Verder werd ook nagegaan of de vennootschappen "disclaimers" opnemen m.b.t. vooruitzichten.



Uit figuur 7 blijkt dat 80% van alle vennootschappen op vrijwillige basis vooruitzichten openbaar maakten. Bij 23% van de vennootschappen gaat het om gecijferde vooruitzichten en bij 57% van de vennootschappen om niet-gecijferde vooruitzichten. Opmerkelijk is dat bij de BEL 20-vennootschappen, het aantal vennootschappen dat vooruitzichten geeft nog iets hoger ligt (83%) en dat het aantal vennootschappen dat gecijferde vooruitzichten geeft veel hoger ligt (44%). Merk op

dat de becijferde vooruitzichten sterk verschillend van aard kunnen zijn : sommige vennootschappen beperken zich tot het omzetniveau, terwijl andere gaan tot (recurrente) EBITDA of (recurrent) bedrijfsresultaat en enkele tot niveau netto resultaat. Door sommige wordt ook aandacht besteed aan het te verwachten dividend of aan de investeringen en de bezettingsgraad.

Verder zien we dat ongeveer een kwart van de vennootschappen die vooruitzichten geven "disclaimers" aangaande vooruitzichten opnemen. Bij de BEL 20- vennootschappen stijgt dit aantal tot 1/3.

6. Besluit

De vervanging van het halfjaarlijks communiqué door een uitgebreider halfjaarlijks financieel verslag, dat o.m. verkorte financiële overzichten opgesteld overeenkomstig IAS 34 dient te bevatten en dat bovendien binnen de 2 maanden na het afsluiten van het eerste halfjaar moet worden openbaar gemaakt terwijl de vennootschappen voorheen over 3 maanden beschikten om hun halfjaarlijks communiqué te publiceren, was een gevoelige verzwaring van de verplichtingen en een belangrijke uitdaging voor de meeste beursgenoteerde vennootschappen.

De publicatietermijn van 2 maanden werd gerespecteerd door de vennootschappen, op enkele uitzonderingen na.

Bijna de helft van de vennootschappen voldoet op al de onderzochte punten¹¹ aan de vereisten van IAS 34 *Tussentijdse financiële verslaggeving*. Dit betekent dat iets meer dan de helft in min of meerdere mate niet voldoet aan de vereisten van IAS 34, hetgeen geen bevredigend resultaat is. Van heel wat vennootschappen wordt dus nog een inspanning verwacht opdat ze in 2009 wel aan hun verplichtingen zouden voldoen.

Een belangrijke nieuwigheid waaraan door te weinig vennootschappen aandacht wordt besteed, is de beschrijving van de voornaamste risico's en onzekerheden voor de resterende maanden van het boekjaar. Ook aspecten zoals de verklaring van de verantwoordelijke personen en de vermelding dat het om gereguleerde informatie gaat verdienen meer aandacht bij een aantal vennootschappen.

Bij de beoordeling van de vaststellingen gedaan in deze studie moet men zeker rekening houden met de omvang van de nieuwe verplichtingen en de verkorte publicatietermijn maar toch kan men stellen dat er bij heel wat vennootschappen het resultaat niet bevredigend is en er nog een inspanning zal moeten gebeuren opdat ze de volgende keer wel zouden voldoen aan de nieuwe vereisten.

De CBFA dringt er op aan dat de vennootschappen bijzondere aandacht zouden besteden aan volgende punten :

- Een tussentijds financieel verslag moet volledig conform IAS 34 zijn. Dit betekent o.m.
 - dat de overeenstemming met IAS 34 moet worden vermeld;
 - dat er een IAS-conforme voorstelling van de kasstroomtabel en het overzicht van vermogensmutaties moet worden gegeven;

¹¹ Hierbij werd abstractie gemaakt van de informatie die moet worden gegeven over bedrijfscombinaties en over posten die ongebruikelijk zijn wegens hun aard, omvang of frequentie.

- dat de vereiste segmentinformatie moet worden verstrekt;
 - dat zowel de aard als het bedrag van posten die een invloed hebben op activa, verplichtingen, eigen vermogen, nettoresultaat of kasstromen die ongebruikelijk zijn wegens hun aard, omvang of frequentie moeten worden vermeld in de toelichting;
 - dat er omstandige informatie moet worden verschaft wanneer er bedrijfscombinaties hebben plaatsgevonden.
- Een tussentijds jaarverslag moet :
 - de nodige informatie bevatten over belangrijke gebeurtenissen en het effect ervan;
 - een beschrijving bevatten van de risico's en onzekerheden voor de resterende maanden van het boekjaar.
 - Verder moet :
 - een verklaring van de verantwoordelijke personen worden opgenomen die overeenstemt met de vereisten van het koninklijk besluit van 14 november 2007;
 - er worden vermeld dat het om gereguleerde informatie gaat;
 - de openbaarmaking van het halfjaarlijks financieel verslag gebeuren in de vereiste taal.

7. BIJLAGE : lijst van reeds gepubliceerde studies

1. De halfjaarlijkse communiqués 1997 van de vennootschappen die zijn genoteerd op de eerste markt en op de nieuwe markt (december 1997).
2. Kasstroomtabel of financieringstabel : vergelijkend onderzoek van de informatieverstrekking door op de termijnmarkt genoteerde ondernemingen (februari 1998).
3. Publicatie van specifiek voor beleggers bestemde gegevens door op de termijnmarkt genoteerde vennootschappen (maart 1998).
4. Communiqués over de jaarresultaten 1997 van de vennootschappen die zijn genoteerd op de eerste markt en op de nieuwe markt (mei 1998).
5. Vergelijkende studie over de informatie inzake “corporate governance” die door Belgische genoteerde vennootschappen wordt gepubliceerd (oktober 1998).
6. De halfjaarlijkse communiqués 1998 van de vennootschappen die zijn genoteerd op de eerste markt en op de nieuwe markt (december 1998).
7. Transparantie met betrekking tot de effectenportefeuille (januari 1999).
8. De communiqués over de jaarresultaten van 1998 van de vennootschappen die zijn genoteerd op de eerste markt en op de nieuwe markt (mei 1999).
9. Waarderingsregels (juli 1999).
10. Vergelijkende studie over de informatie die de Belgische genoteerde vennootschappen publiceren (jaarrekeningen 1998) inzake “corporate governance” (november 1999).
11. Publicatie van specifiek voor beleggers bestemde gegevens door op de eerste markt genoteerde Belgische vennootschappen (december 1999).
12. De halfjaarlijkse communiqués 1999 van de vennootschappen die op de eerste markt en op de nieuwe markt genoteerd zijn (december 1999).
13. De communiqués over de jaarresultaten van 1999, gepubliceerd door de vennootschappen die op de eerste markt en op de nieuwe markt genoteerd zijn (juli 2000).
14. De halfjaarlijkse communiqués in 2000 van de vennootschappen die op de eerste markt en op de nieuwe markt genoteerd zijn (november 2000).
15. De communiqués die de op de eerste en de op de nieuwe markt genoteerde vennootschappen hebben gepubliceerd over hun jaarresultaten 2000 (juli 2001).
16. De halfjaarlijkse communiqués in 2001 van de vennootschappen die op de eerste markt en op de nieuwe markt genoteerd zijn (november 2001).
17. De communiqués over de jaarresultaten 2001 van de vennootschappen die op de eerste en op de nieuwe markt genoteerd zijn (juni 2002).
18. De halfjaarlijkse communiqués die in 2002 zijn gepubliceerd door de vennootschappen die op de eerste markt en op de nieuwe markt zijn genoteerd (december 2002).
19. Kwartaalinformatie Q 3/2002 gepubliceerd door de vennootschappen die op de eerste markt zijn genoteerd (februari 2003).
20. Informatie op het internet – Verhandeling van rechten van deelneming via internet (juli 2003).
21. Methodologie gebruikt voor de risicoberekening van ICB's (juli 2003).

22. De communiqués over jaarresultaten 2002 van de vennootschappen die op de eerste en op de nieuwe markt zijn genoteerd (september 2003).
23. De in 2003 gepubliceerde halfjaarlijkse communiqués van de vennootschappen die op Euronext Brussels genoteerd zijn (december 2003).
24. De in 2003 gepubliceerde kwartaalcommuniqués van de vennootschappen die op Euronext Brussels zijn genoteerd (februari 2004).
25. De jaarlijkse communiqués 2003 van de vennootschappen die op Euronext Brussels genoteerd zijn (juni 2004).
26. De resultaten van de IAS/IFRS-enquête uitgevoerd door de CBFA bij Belgische beursgenoteerde ondernemingen (juni 2004).
27. De informatie over corporate governance verstrekt door de Belgische op de eerste markt van Euronext Brussels genoteerde vennootschappen – capita selecta (december 2004).
28. De in 2004 gepubliceerde halfjaarlijkse communiqués van de vennootschappen die op Euronext Brussels genoteerd zijn (december 2004).
29. Oproepingen tot algemene vergaderingen van Belgische genoteerde vennootschappen : modaliteiten van publicatie (november 2005).
30. De in 2005 gepubliceerde halfjaarlijkse communiqués van de vennootschappen die op Eurolist by Euronext Brussels genoteerd zijn, (januari 2006).
31. Informatieverstrekking in 2005 over en impact op het eigen vermogen en resultaat van de IFRS-transitie bij de Belgische vennootschappen waarvan de aandelen genoteerd zijn op Eurolist by Euronext Brussels (maart 2006).
32. De jaarlijkse communiqués 2005 van de vennootschappen die op Eurolist bij Euronext Brussels genoteerd zijn (augustus 2006).
33. Vergelijkende studie van de informatie inzake “corporate governance” die door de genoteerde vennootschappen wordt gepubliceerd in het “corporate governance charter”
34. Studie over de voorstelling van de IFRS-winst- en verliesrekening en de naleving van de CESR-aanbeveling inzake alternatieve prestatie maatstaven (december 2006).
35. Tussentijdse verklaring of driemaandelijks financieel verslag : een nieuwe verplichting voor genoteerde vennootschappen (juni 2008)

Alle studies kunnen op de CBFA-site (www.cbfa.be) gedownload worden of tegen 4 € per studie besteld worden via e-mail (doc@cbfa.be).
